

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schuller, în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. san 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Unitatea culturală.

Apponyi, politicianul cel mai simpatic Ungurilor, iubește mult frasa frumoasă, în care ce-i drept, mult mai des decât ceilalți colegi ai sei parlamentari, reușește să pună și un cuprins mai bogat de idei. Ca om cu nădejdi de guvern parlamentar influent, el ne interesează și ne provoacă să-i cercetăm și trecutul, pentru a ști bine în fața cărei mărimi ne putem afla — eventual.

Asupra „chestiei naționale” l-am auzit pe Apponyi vorbind pentru ultima-ora în discuțiunea asupra celor 61 de petiții, pe care ministrul Bánffy a promis, că le va utiliza — la nevoie și prin legislativă, — pentru făurirea de nouă mijloace repunătoare ale mișcării naționalităților.

În urma acestui discurs „Pesti Napló”, ziar guvernamental, a scris un articol în care a susținut, că Apponyi nu și-a lămurit ideile relative la naționalități și că în chestiunea naționalităților el a rămas nației sale „dator” cu un răspuns, pe care ea-l așteaptă, și pe care el nu l-a dat nici cu ultimul privilegiu, la care răspunsul putea să fie dat.

„Pesti Napló” își servește bine stăpânul, când el voeste să convingă pe Maghiari, că nu există mai buni Maghiari decât cei din partidul liberal; dar el se servește rău pe sine; pentru-că, vorbind astfel despre Apponyi, a dat o probă că nu-l cunoaște pe acest politician, ale cărui vederi față de naționalități, el de mult le-a formulat într-o formă atât de intransigentă, încât alta mai intransigentă nu se putea găsi.

În 6 Februarie 1886, în discuțiunea asupra bugetului, Apponyi a profitat de îndemnul dat de doi deputați sârbi — Giurcovi și Sabovlievici — și de un român — Gurban (!) — și s'a pronunțat într-un chip vrednic a fi reamintit.

Apponyi a zis la 1886:

„Sunt inclinat a presupune, și presupun chiar, că pe când aceștia (deputații sârbi) au vorbit în numele naționalității sârbești, ei n'au făcut-o aceasta în înțelesul, ca-și-când ei s'ar privi pe sine aci de mandatar ai unei naționalități, cari voesc a contracta cu noi cu privire la dorințele naționalității lor, cari însă se privesc pe sine, ca și pe ori-care dintre noi,

de mandatar ai națiunii maghiare politicește unitare, (az egyetemes politikai magyar nemzet képviselőinek) și tălmăcesc aci dorințele unei părți a concețiunilor nostri, dar nu ca concepțiune deosebită a dreptului public (nem mint külön közjogi fogalomnak) ci ca a unei cete, ce numai etnografice nu se ține de noi (mint ethnografiaiag összetartozó csoportnak a hajlékai).

„Căci on. Casă, în acea privință se nu fim nici-când rău înțelegi, — și pun pond pe această enunțiațiune — că de s'ar ivi în ton cât de domol și în formă cât de pacinică, concepțiunea federalistică în Ungaria, care voeste a privi deosebitele naționalități din Ungaria ca pe individualități egal îndreptățite (közjogi egyenlőség) din federațiunea cărora ar trebui să se constituie Ungaria, sub nici o împrejurare nu o putem admite!

„După părerea mea, acele dispozițiuni corecte, care asigură prin lege fiecărui cetățean cea mai mare libertate cu privire la folosirea limbii, nu se poate privi ca elux al acelei concepții federalistice, nu se pot privi ca o recunoștere a unei naționalități de unitate politică (nem tekinthetik a nemzetiségnek mint közjogi egységnek elismerése gyandnt), ci numai ca urmare a stimei, ce un stat liber îi dărește fiecărui individ, ca o urmare a celui drept, conform căruiu fiecare individ în stat liber poate să-și afirme și desvolte toate părțile individuale — așadar și limba, ca o parte constitutivă a individualității.”

Mai lămurit nu se putea vorbi. Numai individul poate cere libertatea desvoltării individualității sale; și dacă o sumă de indivizi se simt o națiune, dacă ei îndrăsnesc a-și proclama chiar pe reprezentanții lor de reprezentanți naționali — Apponyi nu o mai condece.

Datoria „răspunsului” de care vorbia „Pesti Napló”, Apponyi și-a plătit-o deci demult.

Restul „răspunsului”, dat deja la 1886, este chiar și mai mulțumitor — pentru Unguri.

Apponyi continuă:

„Căci, — se fim sinceri, — limba maghiară în acest stat nu e simplă limbă oficioasă, ci totodată organul acelor unități culturale, în care unitate toți cetățenii din Ungaria siliți stau a se contopi dacă vom a pune pe baze solide unitatea politică a națiunii noastre. Când așadar se îngrijește statul de alcătuirea și lățirea culturii maghiare cu propriile (!!) mijloace, nu face

altceva, decât să năsească a întări bazele statului ca unitate, și nu violează nici libertatea nici drepturile cetățenilor de limbă străină.”

Fraza a devenit ciudată.

Apponyi a declarat atunci, că respectează pe individ, că respectază dreptul lui la limba sa, dar — statul trebuie să ajungă la „unitatea culturală”, care se pune baze și la o „unitate politică” mai solidă, decât cea existentă.

Urmarea este, că el nu va sprigini nici-odată desvoltarea unei culturi, ce nu convergează spre „unitatea culturală” maghiară și că ori-ce cultură nemaghiară el o va privi totdeauna de o pedecă pentru producerea bazei mai „solide” a „unității politice”; și dacă ea există, sau nu o va sprigini, ce ar fi un „minim de patriotism” — sau va căuta să o nimicească — ce ar fi un maxim de „patriotism”.

Acesta era Apponyi acum zece ani.

Și azi el se fie altul? Să aibă „Pesti Napló” dreptate, când azi fi spune, că nu și-a lămurit definitiv națiunea asupra chestiei: ce ar face el cu naționalitățile?

Aflându-se în Abbazia, Apponyi s'a ocupat într-o scrisoare publicată în ziarul maghiare dela 10 Aprilie, de proximal viitor, pentru care ține că în vederea alegerilor, organizațiunea aderentilor sei este urgent necesară și în scrisoarea aceasta el aruncă o idee de inspirație pentru organizațiunea partidului, zicând:

„Să se recunoască că opera noastră nu zace în modestele noastre individualități, ci în neșovăitoarea susținere a principiilor, care singure sânt capabile să întărească încrederea dintre tron și națiune, să sporească conștiința de sine a națiunii, puterea ei morală și materială, pentru-că pe acest temei să fie asigurată unitatea națională, caracterul național al statului maghiar, pe lângă o executare onestă a libertăților politice, pentru-că în acest chip și puterea statului se poată fi sporită.”

Găsim așadar, că Apponyi este tot cel vechiu, cu nimic mai bun, cu nimic mai rău. Și dacă „Pesti Napló” a voit să-l acuze pe el de neclarități și și-a cerut lămuriri, nici el nu s'a lăsat mai pe jos cu acuzele sale.

Combătând sistemul liberal, Apponyi îi aruncă în obraz învinuirea, că el „totdeauna pune pedeci manifestării

libere a voinței naționale”, că dela ministru până la cancelariile comunale „este o permanentă conjurațiune în contra expresiunii fidele a voinței națiunii”, care pronunțându-se fără opriri ar fi natural mult mai conformată lui Apponyi decât liberalismului maghiar.

Apponyi susține așadar, că poporul maghiar este cu mult mai naționalizat, decât s'ar părea unui neinițiat în tainele suferinței ale maselor maghiare și afirmă că numai „adeverata batjocură” ce se face din „usul drepturilor constituționale” reușește să as-cunză lumii, ce se petrece în sufletul poporului maghiar.

Mărturisirea aceasta nu-l caracterizează numai pe poporul maghiar, ci și pe cel-ce a făcut-o. Apponyi provoacă pe cetățeni să-și deie o organizare, care să facă loc „voinței naționale” și în contra voinței și puterii stăpânirii și să întărească elementele naționale, care pretind o potențare a naționalizării mai „solide” a țării.

Creșterea, ce Apponyi o așteaptă, o dorește, o provoacă, a curentului sovinișt nu mai lasă nimănui dreptul de a-i cere mai multe lămuriri. Pentru noi Români ele erau de mult date cu belșug. Și azi, ca și altă-dată, și noi, ca și înaintașii nostri, cădem cu toții de acord când greață simțim de lăcitățiunea în rebus politicis a oamenilor aceloră, dela care nimic bun nu putem spera.

Kossuth deputat. „Agramer Zeitung” aduce știrea că secretarul de stat Vörös a fost candidat în contra lui Kossuth din ordin mai înalt și că Bánffy ar fi dat cele mai liniștitoare asigurări relative la succesul lui Vörös. Pentru aceea se crede în cercurile serioase politice că M. Sa nu va permite lui Bánffy să facă la toamnă alegeri.

„Fejérmegyei Napló” spune că la alegerea dela Tapolca a învins cultul lui Kossuth și a căzut pactul dela 1867. Faptul că guvernul a fost bătut, devine mai regretabil prin aceea, că însuși s'a lăsat să fie bătut. Aceasta e politica leală a lui Bánffy!

Zichy și Românii. Chestiunea raportului nostru cu catolicii, fiind pusă în presa română, ținem să reamintim ce a zis un mi-

nistru liberal despre ea. Hieronymi a zis la 15 Decembrie 1894 cătră un corespondent, ce-l interviewa, al ziarului „Berliner Tageblatt”: „Micșorării censului de alegere nu trebuie să i-se pună pedeci serioase din nici o parte. Acesta-i doară punctul comun, în care după părerea lui Zichy, toate partidele vor fi una. Spriginită de partidul independentist din motive democratice, de conservatori din motive tactice, această reformă se poate să treacă prin Camera Deputaților și Casa Magnaților cu unanimitate de voturi.”

Concesiuni lui Apponyi? „Budapester Tageblatt” aduce o știre — el zice că i-a sosit din Viena, — că Viena tot mai mult se convinge, că o fusioneare a partidelor maghiare, care au admis dualismul, este inevitabilă. „Dacă nu ne înșeală semnele, delegațiunile vor proba, că nici cercurile militare nu vor refușa spriginul lor dorințelor îndreptățite”. Vorba rămâne care vor fi recunoscute ca îndreptățite? De altfel Bánffy a susținut, în interviul său comunicat de „Neues Wiener Tagblatt”, că Apponyi este prea angajat în dorințe militare, decât să se poată face cu el o fusione și a regretat, că cei-ce nu sânt atât de angajați ca Apponyi, se opun unei lucrări comune, mai ales acum când reforma administrativă este pe plan. Notița din „Budapester Tageblatt” va fi prin urmare o iluzie. Și ce zic liberalii despre reforma administrației? Președintele partidului liberal declară într'un prim-articol al ziarului „Politikai Hetiiszemle”, că „reforma administrativă nu se poate încerca, până-ce proiectele religioase nu vor fi trecute”. Cu alte vorbe o bună vreme reforma aceasta nu va veni în discuția parlamentului.

Pasivitatea în Tirol. Presa trientină discută tocmai de-i bine ori ba să se susțină politica de abstenență. Nici acum ziarele lor nu sânt unite. Două sânt pentru continuarea abstenenței alte două, între care e și „Patria”, care e lătită în popor, pledează pentru intrarea în Dietă. Pregătirile pentru mandatele deputaților italieni, cari au fost declarate de pierdute, se și fac. Cu toate-că în urma călătoriei din vara trecută a Monarhului s'a refuzat o discuție asupra autonomiei Tirolului italian, Italianii par gata a lupta în vechia Dietă pentru obținerea celei proprii dorite de ei.

FOIȚA „TRIBUNEI.”

Unde-i iubire acolo e Dumnezeu.

De

Leo Tolstoj.

În Moseva a locuit odată un pantofar sărac cu numele Martin Andieici. Om strâmb cu era, numai lucrând îl puteai vedea întotdeauna. Ședea dinaintea ferestrii murdare pe un scăunăș rotund și lucra mereu aruncând și câte o privire la trecători prin fereastra din față. Sărmanul pantofar era și creștin bun, unul dintre cei mai de treabă credincioși. Mereu se gândia la fericirea rieiții vecinice, la mântuirea sufletului seu și rostia rugăciuni sfinte.

Cățiva ani mai nainte i-a murit nevasta și a rămas numai cu un băiat de abia 3 ani. D-zeu a vrut însă că îndată-ce va crește și acest băiat, să-l peardă fără să-i fie spre ajutor cătuși de puțin.

Martin blăstăma cerul că nu l-a luat mai bine pe el decât pe acest băiat drag. Mai târziu însă s'a liniștit earăși în rinduelle Celui Preaînalt. Într-o zi s'a întâlnit cu un călugăr bătrân, care timp de 8 ani a locuit pe pământul sfânt al Ierusalimului. Acestuia i-a povestit durerile toate.

— Nu mai am nici o plăcere pentru viață și rog pe Dumnezeu să-mi trimită moartea, dacă nu pot să am nici o speranță frumoasă.

Călugărul răspunde:

— Nu vorbi atât de desperat, Martine. Nouă nu ne este iertat să judecăm fantele bunului

Dumnezeu, care știe de ce a rânduit ca fiul tău să moară înaintea ta.

— Dar' atunci pentru cine trăiesc?

— Pentru voea lui Dumnezeu și ca să-i plăci lui.

Martin a tăcut, ear' peste puțin timp întrebă:

— Dar' cum voi pute să-i plac Lui?

Bătrânul răspunde:

— Dacă vei trăi după învățăturile Lui sfinte! Știi ceti?

— Da!

— Ei bine, citește atunci Evangelia și vei ști mai bine.

Martin a cumpărat imediat Testamentul nou și începuse să citească. La început numai Dumineca, apoi în fiecare seară și tot mai liniștit și mai îndestulit cu soartea s'a făcut. De câte-ori s'a pus în pat se ruga: Binecuvântat să fie numele Domnului și fie voea lui prea sfânt!

D'aci înainte Martin s'a schimbat cu totul. Până aici Duminecele și-le petrecea la mesele din cărcime, ear' acum stătea acasă cetind și rugându-se.

Dimineța se scula de vreme și lucra cu voe bună, ear' seara cetia din Testamentul nou. Într-o zi a cetit următoarele versuri:

„Fă altora ceea-ce îți place să-ți se facă și ție.”

„De ce mă chemați mereu, Doamne! Doamne! și nu faceți ceea-ce v'am zis vouă să-o faceți. Cei-ce vor veni la mine și vor asculta cuvântările mele, vor învăța ce trebuie să facă pentru fericirea lor de veac.”

„Casa omului să fie zidită pe piatră, căci piatra nu se dărmă de vânt și ploaie.”

Martin începuse să cugete, oare casa lui zidită este pe piatră ori numai pe țărână.

Cetia mai departe și a ajuns deja până acolo, unde femeia cea păcătoasă spăla picioarele lui Isus și Isus zise lui Simeon:

„Vezi pe această femeie? Eu am venit la casa ta și nu m'ai primit cu cinste, ear' femeia aceasta îmi spală picioarele cu lacrimile sale.”

Martin a pus cartea deoparte și începuse să gândească:

— Și eu sânt ca acest fariseu. Și eu numai la mine mă gândesc. Dar' ce-aș face oare când ar veni în casa mea cineva... Și ce aș face când ar veni însuși fiul lui Dumnezeu?

Și țesând mai departe firul gândirii sale a adormit.

— Martine! Martine!

— Cine-i?

Se sculă, deschise ușa, dar' nu văzu pe nimeni. Vocea însă răsună mai departe:

— Măne mă voi reînțoarce earăși.

El își frecă ochii somnuroși și nu-și putea închipui cum s'au întâmplat toate acestea.

În ziua următoare s'a apucat earăși de lucrat și privia din când în când prin fereastra la stradă. A văzut un om bătrân, care măsura strada pe dinaintea casei. L-a cunoscut, era bătrânul Ivan.

— Vino, bade, de bea nițică teă. Îți va prinde bine, e frig de creapă.

— D-zeu să-ți fie milostiv!

Ear' Martin turnă și a doua ceașcă și privia mereu prin fereastra.

— De aseară mereu aud în sufletul meu o voce pe care nu știu de unde-i. Am cetit evangelia și de atunci aud acest cuvânt și parcă e cuvântul Mântuitorului însuși, despre a cărui suferință am cetit. Spune, tu n'ai auzit nici-odată această voce?

— O, eu nu cetesc Testamentul, eu nu sânt om cu carte — răspunde Ivan.

— Tocmai cetiam cuvintele lui Isus cătră vameșul Simeon și mă gândiam dacă ar veni și la mine Mântuitorul. Și atunci am auzit de două-ori cuvintele: „măne voi veni, ascultă și ia seamă, măne voi veni.”

Ivan clăcă din cap și cu lacrimi în o-hi mulțumi lui Martin:

— D-zeu să-ți fie milostiv!

— Vino ori și când în casa mea sărăcuță, te vîd cu plăcere ca pe fratele meu.

Abia a eșit Ivan din casa lui Martin, acesta se puse earăși pe lucru și privia earăși mereu la fereastră, așteptând pe fiul lui D-zeu. Peste puțin timp o femeie s'eracă și sdrețuroasă se oprește sub fereastră, în brațe cu un băiat care nu mai putea de plâns. O fi flămînd și i-o fi și frig sărmanului!

— Vino, femeie bună, în cășcioara mea sărăcicioasă și te încălzește aici lângă vatră. Femeia a intrat mirată, și s'a mirat și mai mult când a văzut că omul îi pune înainte o bucată de pâine și carne friptă. S'a pus lângă masă, și-a făcut cruce și a început să mănânce. Într-aceea Martin privia lung la copilășul pe care muma-sa l-a pus pe pat. Femeia începuse să povestească.

— Bărbatul meu e cătană deja de 8 luni și l-au dus departe. Eu eram bucătăreasă la o familie bogată, dar' îndată-ce mi-s'a născut acest băiețel mi-am dat drumul. Degeaba

am amblat din poartă în poartă, nu m'a primit nimeni să-l lucrez și am rămas pe stradă după-ce am mîncat și puținul ce am mai avut.

— Și n'ai nimic cu ce te-ai pute apăra de frig?

— N'am nimic. Ieri mi-am vîndut ultima haină de care mă mai puteam lipsi.

D-zeu să-ți fie milostiv. Fără de ajutorul tău aș fi înghețat. Dumnezeu bunul m'a trimis la tine.

Martin a început să zimbească apoi a povestit cum a auzit el vocea lui Isus.

— Ceea-ce tu crezi că a fost vis, poate că este adevăr — zise femeia vrînd să plece, dar' Martin a oprit-o și dându-i o piesă de argint îi zise:

— Ia în numele lui Dumnezeu și cumpără-ți o năframă cu care să-ți înveluești copilul.

S'a așezat earăși la fereastră să lucreze. Deodată vede o femeie bătrână care ducea pe spate o corfă mare plină cu mere. Un băiat aleargă după ea și îi fură un măr din corfă. Bătrâna îi prinde mîna și vrea să-l deie pe mîna unui polițist. Martin văzîndu-le acestea ese și se roagă de femeie să-l ierte în numele lui Dumnezeu. Băiatul își va aduce aminte totdeauna de rușinoasa lui faptă. Făcî apoi pe copil să-i ceară iertare femeii, căreia îi dete bani ca să deie copilului mere.

— Ești un om foarte bun — răspunde femeia. Trebuia bătut ca să nu-și uite de fapta lui necinstită ear' nu să-i dai bani și mere.

— Să nu facem așa. Dacă noi pedep-

Prima fabrică ardelenescă ces. și reg. privilegiată

de casse de fer

sigure contra focului și spargerii pentru bani, cărți și documente

Medailă de bronz de recunoștință.

Medailă de bronz de recunoștință.

Medailă de argint de stat.

Medailă de argint de stat.

Fondată la 1881

Sibiu.

Fondată la 1881

Sibiu.

Cuirase
de odaie
etc.

A. Géza Öszy

în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 39. — Strada Hecht Nr. 40.

Lăcătarie
de artă
etc.

Recunoștință publică.

Dlul **A. G. Öszy**, fabricant de casse în Sibiu. Confirmăm prin acestea cu plăcere, că primind punctual furnisată, contra focului și spargerii sigura cassă de documente cu uși duble și provăzută cu lăcatul american și cu două lăcate Chubb, aceea și-a asigurat atât prin bunătatea materialului și a lucrului, cât și prin prețul său deplină noastră mulțumire și recunoștință, căreia îi dăm expresie, dorind totodată, ca nici în viitor să nu-i lipsească prilegiul, de-a câștiga industriei indigene în resortul acesta asemenea onoare și rezultate favorabile.

Direcțiunea institutului Boden-Credit în Sibiu.

Afară de aceasta mai stau la dispoziție spre binevoitoare vedere publică, scrisori de recunoștință dela institutul de credit „Albina”, dela „cassa generală de păstrare sibiană”, și altele dela toate comitetele și comunele unde am furnisat asemenea casse.

Cassele produse în fabrica mea sunt construite după cele mai nouă sisteme patentate, acomodat arangiate și solid lucrate din cel mai bun material, și deci ofer cea mai mare garanță contra focului și spargerii.

Ce privește prețurile, sunt în poziția de-a furnisa mai ieftin decât ori-și-care altă fabrică.

Prețuri curente ilustrate se trimit la cerere gratis și franco.

[1113] 3-10